

## تلاش ۱۰ ساله محققان برای درمان یائسگی زودرس با سلول‌های بنیادی

تهران (پانا) - به‌گفته عضو هیئت‌علمی پژوهشگاه رویان با بیان این که نارسایی زودرس تخمدان درمان قطعی نداشته است، درباره نقش سلول‌های بنیادی در پژوهش‌های یائسگی زودرس از حدود ۱۰ سال قبل محققان برای درمان این بیماری به سلول‌های بنیادی رو آوردند.

به‌گزارش ایسنا، مه‌ری مشایخی، درباره نارسایی زودرس تخمدان گفت: نارسایی زودرس تخمدان به بیماری ZWNJ گفته می‌شود که فرد طی آن زیر سن ۴۰ سال دچار اختلال قاعدگی (قطع قاعدگی یا نامنظم) بشود و این اختلال به ZWNJ مدت چهار ماه طول بکشد و هم ZWNJ چنین همراه با افزایش هورمون FSH باشد.

او با بیان این که درمان این بیماری شامل درمان عوارض و علائم آن است، گفت: درمان ZWNJ ها در این بیماری، هورمون درمانی، مصرف کلسیم و ویتامین دی و هم چنین درمان نابوری است که برای درمان نابوری از گذشته تاکنون همه مراکز در دنیا از تخمک اهدایی استفاده می‌کنند.

مشایخی افزود: حدود ۱۰ سال قبل محققان برای درمان این بیماری به سلول‌های بنیادی رو آوردند. ایده استفاده از سلول‌های بنیادی از آنجا نشأت گرفته که به ZWNJ؛ دنبال شیمی درمانی یک خانم و قطع قاعدگی او در جریان شیمی درمانی، بعد از پیوند مغز استخوان، قاعدگی ایشان که مدتها بود قطع شده بازگشت.

او درباره استفاده از سلول‌های بنیادی در پژوهش‌های مرتبط با یائسگی زودرس گفت: در ابتدا محققان از سلول‌های بنیادی روی حیوانات (موش) استفاده کردند. در چند سال اخیر این مطالعات بر روی انسان ZWNJ ها انجام گرفته است. فرضیه این که چرا سلول‌های بنیادی در نارسایی زودرس تخمدان موثر است این است که در نارسایی زودرس تخمدان، اختلالاتی در محیط اطراف تخمک (مثل سلول‌های گرانولوزا) رخ می‌دهد. سلول‌های بنیادی می‌تواند این اختلالات را برطرف کند و محیط تخمک را بهبود داده و فعالیت تخمک و تخمدان از سر گرفته شود.

عضو هیئت‌علمی پژوهشگاه رویان درباره پژوهش‌های این مرکز درخصوص یائسگی زودرس گفت: در پژوهشگاه رویان نیز از حدود چهار سال قبل پژوهش‌هایی برای درمان این بیماری با استفاده از سلول‌های بنیادی انجام شده که در مراحل فاز اول کیلینیکال تریال بوده و فاز یک آن تمام شده است.

او با بیان این که برخی محققان در شروع به ساخت تخمک مصنوعی اقدام کردند گفت: فعالیت ZWNJ های این محققان در حد مطالعات حیوانی است و نتایج آن هنوز عمومی نشده است. این فعالیت نیز در پژوهشگاه رویان شروع شده است.

مشایخی با اشاره به تشکیل کارگروهی در پژوهشگاه رویان برای یائسگی زودرس گفت: در رویان از حدود دو سال قبل کارگروه POT (نارسایی زودرس تخمدان) ایجاد شده و در این کارگروه جمعی از متخصصان مختلف مثل زنان، غدد، ژنتیک، ایمونولوژی، تغذیه، روانپزشک و سایر گروه‌های ZWNJ هایی که با این بیماران در ارتباط هستند دور هم جمع شده‌اند و برای بهبود سبک زندگی این زنان و درمان آنها هر دو هفته یکبار جلساتی تشکیل می‌دهند.